

**Małgorzata Szwejkowska, Robert
Dziembowski**

**Sprawozdanie z II Warmińskiej
Konferencji Nauk Penalnych
"Granice Kryminalizacji i
penalizacji", Olsztyn, 19-20 września
2013 r.**

Studia Prawnoustrojowe nr 21, 217-219

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z II Warmińskiej Konferencji Nauk
Penalnych *Granice kryminalizacji i penalizacji*,
Olsztyn, 19–20 września 2013 r.

W dniach 19–20 września 2013 r. w Olsztynie odbyła się II Warmińska Konferencja Nauk Penalnych, zorganizowana przez Katedrę Prawa Karnego Materialnego, kierowaną przez prof. zw. dr. hab. Stanisława Pikulskiego, oraz Penitencjarne Koło Naukowe *Custodia* na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Spotkanie to stanowiło kontynuację obrad naukowych odbywających się w dwuletnich cyklach tematycznych. Patronat Honorowy nad konferencją objęli Komendant Główny Policji oraz Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W każdym dniu konferencji obrady prowadzone były w dwóch panelach, co wynikało z faktu zgłoszenia wielu wystąpień. Wszyscy uczestnicy konferencji otrzymali od organizatorów egzemplarz publikacji zawierającej artykuły naukowe opracowanie w związku z tym wydarzeniem pt. *Granice kryminalizacji i penalizacji* pod red. prof. dr. hab. Stanisława Pikulskiego i dr Marty Romańczuk-Grackiej.

Obrady zostały uroczyście otwarte przez prodziekana ds. nauki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie prof. dr. hab. Jerzego Kasprzaka oraz współorganizatorkę konferencji dr Martę Romańczuk-Gracką, adiunkta zatrudnionego w Katedrze Prawa Karnego Materialnego. Następnie rozpoczęła się pierwsza merytoryczna część spotkania. Cykl prelekcji zainicjował dr Justyn Piskorski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), prezentując rozważania na temat ekwifinalności kryminalizacji. Ta część wystąpień w panelu A poświęcona została w całości kwestiom ogólnym i teoretycznym, takim jak społeczna szkodliwość czynu, zbieg realny przestępstw, koncepcja czynów współukaranych, zasady wymiaru kar, także tych o charakterze majątkowym oraz zagadnieniom dotyczącym przestępczości gospodarczej, w tym w obszarze rynków kapitałowych. Panel B obrad dotyczył natomiast skuteczności stosowania ekstradycji i europejskiego nakazu aresztowania.

Po zakończeniu części naukowej organizatorzy zaprosili gości na uroczystą kolację. Prof. dr. hab. Stanisław Pikulski podziękował wszystkim za

udział aktywny w konferencji. Następnie głos zabrali: prof. dr hab. Stefan Lelental, reprezentujący Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego oraz prof. dr hab. Emil Pływaczewski, dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

W drugim dniu konferencji (20 września 2013 r.) w pierwszej porannej części spotkania, któremu przewodniczyli: prof. dr hab. Ewa Guzik-Makaruk (Uniwersytet w Białymstoku) oraz prof. zw. dr. hab. Marian Filar (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu), wygłoszono referaty poświęcone m.in. tematyce bezpieczeństwa w komunikacji, penalizacji szpiegostwa oraz przestępczości seksualnej. Jako pierwszy wystąpił prof. zw. dr. hab. Ryszard A. Stefański (Uczelnia Łazarskiego w Warszawie), który przybliżył genezę oraz ewolucję kryminalizacji zachowań w ruchu drogowym. Wyraził m.in. przekonanie, że błędem było wprowadzenie do kodeksu karnego dyspozycji art. 178a i stwierdził, że zgodnie z jego przewidywaniami liczba nietrzeźwych kierowców na polskich drogach nie zmalała, pomimo wzrostu represyjności państwa wobec tego rodzaju zachowań. Następnie głos zabrał prof. zw. dr. hab. Stefan Lelental (Uniwersytet Łódzki), który zreferował zagadnienia związane ze społecznymi i ekonomicznymi skutkami kryminalizacji bezwypadkowego prowadzenia w stanie nietrzeźwości pojazdu innego niż mechaniczny. Prelegent podzielił opinię swojego poprzednika, dodając, że kryminalizacja zachowań polegających na prowadzeniu w stanie nietrzeźwości pojazdu innego niż mechaniczny wpłynęła na dalsze przeludnienie zakładów karnych, pogarszając już i tak złą sytuację w więziennictwie. Postulował także, aby wprowadzić pewien rodzaj odpowiedzialności osób tworzących przepisy prawa przynoszące tak fatalne skutki społeczne i ekonomiczne. Ostatni referat dotyczący zagadnień bezpieczeństwa w ruchu drogowym wygłosiła dr Małgorzata Żoźna (Uniwersytet Gdański), która przedstawiła aktualnie obowiązujące przepisy ruchu drogowego dotyczące poruszania się po drogach rowerów. W celach porównawczych omówiła prawodawstwo holenderskie w przedmiotowym zakresie. Konkludując wyraziła m.in. przekonanie, iż *de lege lata* w jej ocenie rower uzyskał status pojazdu uprzywilejowanego. W ten nurt rozważań wpisała się także mgr Dorota Mieczkowska (Uniwersytet w Białymstoku) z referatem przybliżającym zagadnienie zakazu prowadzenia pojazdów. Następnie wystąpił prof. zw. dr. hab. Stanisław Hoc (Uniwersytet Opolski), który podjął próbę odpowiedzi na pytanie, czy istnieje potrzeba nowelizacji przepisów kodeksu karnego w zakresie penalizacji szpiegostwa. W ocenie prelegenta taka potrzeba nie istnieje, bowiem liczba postępowań karnych o ten czyn jest niska, a jeszcze rzadziej zapadają wyroki skazujące w tego rodzaju sprawach.

Cykl wystąpień poświęconych tematyce przestępczości seksualnej zainicjowała dr Magdalena Budyn-Kulik (Uniwersytet im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie), która postulowała wprowadzenie klauzuli karalności przygotowania do wybranych przestępstw stypizowanych w rozdziale XXV k.k.

Drugą część obrad przeprowadzono tego dnia w dwóch panelach. W panelu A prof. dr. hab. Monika Płatek (Uniwersytet Warszawski) kontynuowała rozważania dotyczące kryminalizacji i penalizacji przestępstw seksualnych, wskazując na słuszność zastąpienia przez ustawodawcę dotychczasowego wnioskowego trybu ścigania przestępstwa zgwałcenia trybem ściągania tego czynu z urzędu. Jako ostatnia w kwestii przestępczości seksualnej wypowiedziała się dr Małgorzata Skórzewska-Amberg (Akademia im. L. Koźmińskiego w Warszawie), identyfikując m.in. niebezpieczeństwa związane z korzystaniem z sieci teleinformatycznych przez osoby małoletnie. Wątek zagrożeń płynących ze świata wirtualnego kontynuował mgr Andrzej M. Kisiel (Uniwersytet w Białymstoku), który przedstawił problematykę kradzieży w sieci, uznając za irracjonalne, aby przymus państwowy uznawać za sposób rozwiązywania wirtualnych sporów, gdyż w tym zakresie wystarczająca jest ochrona cywilnoprawna. W kolejnym wystąpieniu dr Renata Pawlik (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) omówiła ochronę dóbr prawnych z perspektywy procesu kontrawencjonalizacji. Ostatni referat w tym panelu wygłosiła dr Magdalena Perkowska (Uniwersytet w Białymstoku), wskazując na słuszność dekryminalizacji zachowań polegających na nielegalnym przekroczeniu granicy.

Po zakończeniu części poświęconej referatom rozpoczęła się dyskusja, w której głos zabrał m.in. prof. zw. dr hab. Marian Filar, opowiadając się przeciwko zmianom trybu ścigania przestępstwa zgwałcenia, wskazując, iż dotychczasowy tryb ścigania tego czynu na wniosek pokrzywdzonego pozwalał na zachowanie autonomii jednostki w sprawach zachowań seksualnych i nie narażał jej na powtórna wiktymizację. Stanowisko przeciwne zajęła prof. dr. hab. Monika Płatek, w opinii której wprowadzenie trybu ścigania tego przestępstwa z urzędu wpłynie na wzrost postępowań karnych o ten czyn, jako że ich faktyczna częstotliwość nie znajduje jak dotąd należytego odzwierciedlenia w statystykach organów sprawiedliwości.

Dyskusje w obu panelach podsumował prof. zw. dr hab. Stefan Lelental, który wyraził satysfakcję z wysokiego merytorycznego poziomu obrad, jak też sprawności działań organizatorów konferencji. Wyraził nadzieję na kolejne spotkanie z uczestnikami obrad podczas III Warmińskiej Konferencji Nauk Penalnych.

Obrady II Warmińskiej Konferencji Nauk Penalnych zamknął prof. zw. dr hab. Jerzy Kasprzak oraz prof. zw. dr hab. Emil Pływaczewski, którzy skierowali serdeczne gratulacje pod adresem organizatorów konferencji, a w szczególności Dziekana Wydziału. W imieniu organizatorów głos zabrała dr Marta Romańczuk-Grącka, która zaprosiła wszystkich uczestników do udziału w III Warmińskiej Konferencji Nauk Penalnych pt. *Przyszłość prawa karnego: alternatywne reakcje na przestępstwo*, która tradycyjnie odbędzie się w Olsztynie.

Małgorzata Szejnkowska
Robert Dziembowski